

‘Verdienvermogen Nederland staat onder druk’

De Nederlandse economie is de afgelopen jaren flink gegroeid, maar daar is nu een einde aan gekomen. De groei zwakt de komende jaren verder af, de arbeidsmarkt blijft een kopzorg, evenals de krimp van delen van de industrie. Dat bleek uit de presentatie van Focco Vijselaar, directeur VNO-NCW, tijdens de ledenvergadering van de VVVF eind november 2023.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO: VNO-NCW

Het verdienvermogen van Nederland staat onder druk, waarschuwde Focco Vijselaar, directeur VNO-NCW, tijdens zijn presentatie voor de leden van de VVVF in kasteel De Vanenburg in Putten. De economie is de afgelopen jaren weliswaar flink gegroeid, maar begint nu af te vlakken. Dat heeft volgens hem meerdere oorzaken. Zo blijft de arbeidsproductiviteit in Nederland enorm achter in vergelijking met andere landen in Europa en landen als de VS. Ook hebben ondernemers grote moeite om personeel te vinden in de overspannen arbeidsmarkt met 114 vacatures op 100 werkzoekenden.

“Daarom merken politici momenteel nog niets van de economische teruggang”, aldus Vijselaar. Het zorgt voor lastige discussies tussen de ondernemersorganisatie en politici die het bedrijfsleven als pinautomaat willen gebruiken om allerlei zaken, zoals armoedebestrijding, te financieren. Zo was de groei van de winst bij het mkb in 2022 1,5 procent. Zo laag is het nog nooit geweest.

De historisch hoge loongroei, 7,1 procent in 2023, is volgens Vijselaar verder los komen te staan van de economische werkelijkheid van bedrijven en sectoren en niet lang vol te houden. Bedrijven moeten kostenstijgingen doorberekenen om te kunnen blijven investeren in de toekomst. “We willen allemaal een duurzamere economie. Maar verduurzaming kost wel geld”, benadrukte de directeur van VNO-NCW.

Arbeidsproductiviteit stagneert

Het grootste probleem is de stagnering van de arbeidsproductiviteit. Die groeit al decennia nauwelijks meer in Nederland. Ook in de rest van Europa stagneert de arbeidsproductiviteit, zeker in vergelijking met de Verenigde Staten. Het CBS becijferde onder meer dat de commerciële sector in Nederland in de periode 1996-2021 gemiddeld jaarlijks slechts 0,6% groeide dankzij een hogere arbeidsproductiviteit. De overige groei – gemiddeld 1,5% per jaar – kwam door meer inzet van arbeid en kapitaal. De Nederlandse industrie doet het echter een stuk beter op het gebied van de arbeidsproductiviteit, dan andere sectoren. Zij is hoog-productief in vergelijking met andere landen en aanjager van de arbeidsproductiviteitsontwikkeling in Nederland – en daarmee van de concurrentiekracht. Nu er door de vergrijzing steeds minder rek zit in het beschikbare arbeidspotentieel, zal echter vooral de arbeidsproductiviteit moeten stijgen als we ons welvaartsniveau op peil willen houden, waarschuwde Vijselaar. Met name ook de overheid heeft een enorme inhaalslag te maken. De productiviteitsontwikkeling in de publieke sector is dramatisch volgens recent onderzoek.

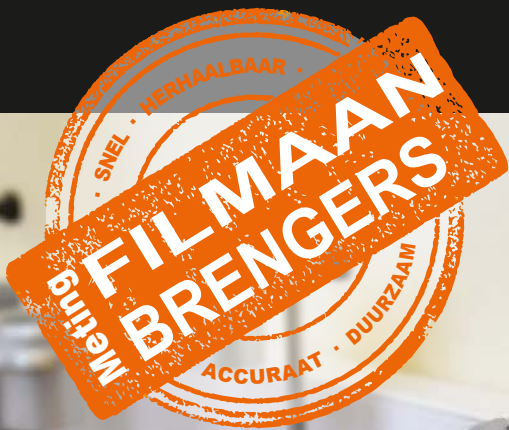
Elektrificatie loopt achter

Hij gaf verder aan dat de operatie om het elektriciteitsnet te versterken in Nederland enorm achterloopt. Veel bedrijven willen hun processen graag verder verduurzamen door groene elektriciteit te gebruiken in plaats van aardgas,

‘We willen allemaal een
duurzamere economie.
Maar verduurzaming
kost wel geld’

elcometer®

Maak consistente en reproduceerbare coating monsters met de **Elcometer 4340** gemotoriseerde film applicator

elcometer.com

‘Ons systeem zit niet meer goed in elkaar. Een politieke keuze’

FOCCO VIJSELAAR, VNO-NCW

maar lopen in de praktijk tegen meerdere problemen aan. Zo verloopt de aanleg van energie-infrastructuur, zoals hoogspanningstations en -verbindingen, te langzaam. Verder hebben ondernemers met een overvol elektriciteitsnet te maken en kunnen ze zelfs soms geen aansluiting meer krijgen. Meer dan 6.000 (mkb) ondernemers staan inmiddels op de wachtlijst. Daarom pleit VNO-NCW er onder meer voor om zo snel mogelijk de benodigde energie-infrastructuur te bouwen door de vergunningverlening te versnellen en beroepsprocedures te verkorten.

De ondernemersorganisatie is een voorstander van spitsmijden, gaf Vijselaar aan. Het stroomnet kan slimmer worden benut door bedrijfsprocessen juist wel of juist niet laten draaien. Het betekent dat bedrijven met TenneT afspreken om op een ander moment stroom te verbruiken of op te wekken, bijvoorbeeld een fabriek die doordeeweeks minder produceert en meer in het weekend, als de vraag naar stroom lager is. Bedrijven die daaraan meewerken, krijgen een vergoeding van TenneT. “Op tal van plekken zijn onze leden daar mee bezig”, aldus Vijselaar die wijst op onder andere een mooi project in de Amsterdamse haven met 29 bedrijven.

Belastingdruk

Vijselaar liet verder aan de hand van verschillende grafieken zien dat de belastingdruk voor bedrijven steeds verder oploopt. De belastingdruk stijgt maar door, onder andere door verhoging van de vennootschapsbelasting, beperking van renteaftrek en verliesverrekening. De druk komt zo ver boven het EU-gemiddelde van 19,3 procent te liggen. Nederland bungelt onderaan de ranglijstjes, ver achter landen als België, Zweden, Denemarken, Spanje en tal van Oost-Europese landen. Hierdoor daalt de investeringscapaciteit van het bedrijfsleven, aldus Vijselaar. Hij voerde meerdere gesprekken met politici waarbij hij moest uitleggen dat winst toch echt iets anders is als inkomen. Uit zijn presentatie bleek verder dat VNO-NCW zich sterk maakt om werken meer te laten lonen. Zo houdt een deeltijder in vergelijking met een voltijder netto gezien veel meer over op de loonstrook door toeslagen. Een bruto-loon-sprong van 60 procent levert uiteindelijk 10 procent netto op. “Ons systeem zit niet meer goed in elkaar. Een politieke keuze”, aldus Vijselaar.

Regeldruk

Ondernemers hebben verder te kampen met almaar toenemende en veranderende regelgeving van de over-

heid. Voor een derde van het mkb zijn de regels niet werkbaar meer laat onderzoek zien. Ze hebben het ene voorschrift nog niet doorgevoerd of het volgende staat alweer op stapel. Er is volgens hem een breed verlangen naar stabiliteit en rust. “Dat is een belangrijke boodschap van VNO-NCW aan de politiek”, benadrukte Vijselaar.

Driekwart van de ondernemers is niet tevreden over de betrouwbaarheid en stabiliteit van het bestuur. Het vertrouwen in de politiek moet vergroot worden en dat kan volgens de respondenten van de Prinsjesdagpeiling van VNO-NCW in 2023 alleen als er een langetermijnvisie wordt geformuleerd. Dat is cruciaal, want zij staan de komende jaren voor grote investeringen, met name op het gebied van duurzaamheid.

WEG NAAR DUURZAAMHEID BEZAID MET HOBELS EN ONZEKERHEDEN

Ondernemers willen graag verduurzamen. Ook in de verf- en drukinktindustrie en bij schilderbedrijven rijden steeds meer werknemers in elektrische voertuigen. Het lijstje obstakels en onzekerheden om de gewenste overstap van diesel naar elektrisch te maken was al flink, en daar is er nog een bijgekomen: het rijbewijs. Zo liet Vijselaar op een van zijn sheets zien dat een chauffeur met het rijbewijs B een bestelbus mag besturen met een gewicht tot 3.500 kilo, inclusief laadvermogen. Elektrische bussen zijn door hun accupakket echter een stuk zwaarder. Hierdoor heeft de chauffeur een vrachtwagenrijbewijs nodig. Dat is volgens VNO-NCW nu niet bepaald een stimulans om de groene overstap te maken. Ondernemers snappen heel goed dat groen en duurzaam de toekomst is en weten dat ze hun diesels op den duur definitief moeten parkeren. Maar de weg daar naartoe is bezaaid met hobbels en onzekerheden. “Dat is niet goed voor het investeringsklimaat” aldus de VNO-NCW directeur.

RECOVER SYST-M

MAUSER
Packaging Solutions

We believe packaging should be used more than once!

Good for You, Good for the Planet

A simple idea, but one that creates positive, lasting change. Mauser Packaging Solutions' Recover Syst-M helps you get the most out of your IBCs and drums.

Through the industry's largest global collection and reconditioning network, Recover Syst-M makes returning empty IBCs, and plastic and steel drums quick and easy.

ADVANTAGES

- ▶ Largest Global Collection Network
- ▶ Quick & Hassle-Free Collection
- ▶ Accepts IBCs and drums from most manufacturers
- ▶ Unique Solutions for your Business
- ▶ Safe & Responsible

Contact:

- www.recoversyst-m.com
- Pickup-EMEA@mauserpackaging.com
- +49 2232 78 1880

REDEFINING SUSTAINABILITY